

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 187.

V Ljubljani, v četrtek 14. avgusta 1884.

Letnik XII.

Pred volitvijo.

iz Štajarskega, 13. avgusta.

Kakor je že znano, bodo 19. avgusta volile kmetske občine v deželni zbor štajarski. Menda še se nikoli ni od obeh strank tako vstrajno in zavedno agitiralo in na volitev pripravljalo, kakor zdaj, vendar je med agitacijo narodne in nemško-liberalne stranke bil velik razloček. Narodna agitacija je bila povsod mirna in poštena in vdeleževali so se je najodličnejši narodnjaki, med tem, ko je nemčurska stranka rabila silno dvomljiva sredstva in se posluževala jako sumljivih bitij, tako da je zavoljo njih na večih krajih prišlo do zdražb in prepиров.

Volitve volilnih mož so povsod dovršene, in kakor nam poročila iz raznih krajev naznanjajo, ima povsod narodna stranka večino, toraj bodo tudi povsod narodni kandidatje zmagali, čeravno so razun Ljutomerskega okraja nemškutarji povsod svoje kandidate naznanili. Trdno toraj upamo, da bomo 19. avgusta dobili Slovenci vseh osem narodnih zastopnikov v deželni zbor.

V Mariborskem volilnem okraju so nemčurji postavili zoper barona Gödelna in dr. Radaja za kandidata Edvarda Candolinija, posestnika iz Pekla pri Poličanah in dr. J. Schmidererja iz Maribora, ki je do zdaj v deželnem in državnem zboru zastopal Mariborsko mesto, zdaj pa se vsiljuje Mariborskim okoličanom, dasiravno so bili Mariborski mestjani ž njim zadovoljni, okoličani pa ne marajo zanj.

V Slov. Graškem okraju se je zoper dr. Šueca oglasil kot nemški kandidat glažutar Jul. Gasteiger, o katerem nam drugo ni znano, nego da je njegova rodovina, kakor Candolinijeva in Schmidererjeva iz tujega k nam prišla, in on bi zdaj rad s Slovenci komandiral, dasiravno še njihovega jezika ne vé. Volilni možje bodo pač sami toliko sprevideli, da ne bodo svojih domačinov zametovali ter tujce

volili, ki se za Slovence nikoli nič ne zmenijo, kakor samo za časa volitev, in še takrat le zato, da bi jim tujce za zastopnike vsilili.

V Ptujem volilnem okraju želi bržkone tudi tujec Pisk č. g. Raiču nasprotovati, pa tega skoro ne verujemo, ker smo pri lanski volitvi videli, da je domačin Lešnik komaj par glasov vjel. Ravno tako mislimo o nasprotnih kandidatih v Celjskem volilnem okraju, kjer so nemškutarji nekega Valentinitscha in Lorgerja nasproti postavili zaslužnima narodnjakoma M. Vošnjaku in dr. Ferd. Dominkušu. Tukaj pač nasprotna kandidata ne moreta drugzega doseči, nego blamažo.

Tudi v Breškem okraju bo menda ves trud Šnidaršičev zastoj, dasiravno trdi, da je tudi on Slovenec, česar pa volilci ne morejo verjeti, ker pri zadnjih volitvah je g. Šnidaršič celó narodni program podpisal, potem pa je vendar svoje tovariše zapustil in v tabor liberalnih Nemcev pobegnil. Mi odkritosrčno želimo, da bi tukaj sijajno zmagal cesarski svetovalec g. Jožef Jerman.

V Ljutomerskem volilnem okraju pa ni slišati o nikakošnem nemčurskem kandidatu. Bila bi tudi škoda za vsak trud, ker bi težko še eden glas vlovili med tako zavednimi narodnimi volilci, ki bodo se gotovo kakor vselej, tako tudi zdaj pokazali s tem, da bodo enoglasno volili najzaslužnejšega narodnjaka.

Pogled Slovenca v prihodnost.

(V govorski obliki.)

Kedar gledamo v svet, se nam zdi, da gledamo v veliko, odprto knjigo. Ta knjiga je popisana z raznimi črkami, ki nam v svoji skupnosti kažejo življenje družin in narodov, življenje srečno ali nesrečno. Kaj nam kaže knjiga sedanjosti, življenje srečno ali nesrečno? Marsikdo zre brezmisleno vanjo

ter se tudi brezmisleno obrne od nje, ker ne vidi ali pa noče videti občnega „gorje“, ki govori tako jasno iz njenih listov. Kdor pa ima čuteče srce ter misleč gleda vanjo, temu se zasmili današnje človeštvo, on čuti njegovo brezmejno nesrečo. Njegovemu dušnemu očesu se odpre podoba žalostna, temna, podoba prave neharmonije. Z boleščjo jo opazuje: le redke so svitle točke, točke sreče, ki se bliščé v tej neprijazni temini! Zginila je svitloba krščanstva, njeno mesto je zavzela tema nevere. Angelj krščanske ljubezni je zapustil jokajoč krščansko družino; zapodili so ga izpod svojih streh, žnjim pa tudi srečo, blagostan; v njej pa veje duh, duh prav podoben onemu, kakoršen je vladal nekdanj v poganski družini. Namesto krščanske ljubezni sta se vselila v človeška srca egoizem in brezsrčnost, izvirajoča iz mrzlega materijalizma, ki ne pozna ljubezni. Egoizem in brezsrčnost sta oni mogočni, vedno višje rastoči zid, ki loči vedno bolj reveže in bogatine; gorje, ako priraste previsoko; on se razruši ter pokoplje pod svojimi razvalinami imovitega in neimovitega, egoizem in brezsrčnost sta smrt telesnemu blagru, nesreča duši na tem in onem svetu. Vera gine, ljubezen se seli iz prs, zato je podoba sedanjega sveta tako tužno-temna! Pa ne glejmo, danes v oddaljene kote te podobe, oglejmo si jo natančneje ondi, kjer ima mesto naš slovenski narod! Še pred kratkim se je svetil ta narod kot svetla točka v temni podobi, lepo se je odlikovala njegova bela barva od temne barve sosedov. Kaj pa bode s tem narodom? Smemo li gojiti nado, da ostane svetel tudi v prihodnosti? Na to hočem nekoliko odgovoriti!

Naš narod ima tužno zgodovino za seboj; redko mu je zasijalo solnce sreče, zasijalo le, da se je po kratkem skrilo zopet za temne oblake. Tako nam je zasijal vesel žarek leta 1848, ko so se jeli drobiti okovi, ki so oklepali do tedaj naše narodno življenje; slovenski jezik se je jel prostete gibati, zadobival je vedno več pravic v zasebnem in javnem življenji;

LISTEK.

Spomini iz naših gorá.

(Dalje.)

4. (Hudičeva) Luknja.

Die erste Natur-Rarität ist bei Oberkronau in Oberkrain, allwo die Natur durch den Schneeberg ein Loch geöffnet, dadurch man täglich zu Fuss in die Flitsch geht und damit ein ziemlich Stück Weges erspart, angemerkt man sonst einen weiten Umschweif nehmen muss, so man will in die Flitsch kommen, weil das Schnee-Gebirge zu passieren unmöglich fällt. Hat demnach die Natur den Reisenden hier einen guten Dienst gethan.
Valvasor IV. Buch, pag. 558.

Nekaj posebnega o Triglavskem gorovju je to, da so nekatere gore pod vrhom prebite, prevotljene ali kakor prestreljene. Zato se prav primerno imenuje visoka gora med Bovecem in Rezijo (Rakolano dolino) Prestreljnik,*) ki ima tako široko luknjo pod vrhom, da se iz Boveca (skoraj dve uri daleč) s prostim očesom skozi goro vidi. Ali je mogoče tudi skozi iti nisem zvedel. Tako luknjo ima tudi Prisank

*) Prestreljnik se ne prišteva več k Triglavskemu gorovju.

med Kranjsko goro in Trento. Luknja je tako velika, da bi bilo prostora za precej veliko hišo. Vendar ljudje ne hodijo skozi, ker pot v Trento bolj nizko in na desno peljá; tudi bi bila velika težava, le do te luknje priti, ker je med strmimi stenami in visoko pod vrhom. Pravili so pa, da je nek pogumen hribolazec že tudi tu skozi splezal.

Taka luknja je tudi med Planico in Koritniško dolino na Bovškem, od Rateč na levo roko pod Babjem zobom (Mangartom 2678 Mtr.). In ravno to luknjo menda Valvasor misli, ko piše, da ljudje skozi hodijo na Bovec. Videl jo sam še nisem in toraj tudi ne morem povedati, kako je velika in visoka, in če ljudje kaj pridno skozi hodijo ali ne.

Luknja pa se tudi imenuje sedlo ali prelaz med Triglavom in Steinerjem (2506 m.), ki meji Kranjsko in Primorsko deželo in loči črno morje od jadranskega. Na kranjski strani namreč izvira spod Luknje Triglavska Bistrica, ki teče skozi Vrata (dolino), na poti sprejme Peričnika in se v Mojstrani sklene s Podkorensko Savo, ki se izliva v Donavo in z njo v črno morje; na Goriški strani pa izvira Zadnjica, pritok Soče, s katero teče v jadransko morje. Luknja stoji 1779 metrov nad morjem, tedaj še nekaj viši, kot Rožica, ki meri le 1776 metrov. Luknja je toraj najvišji prelaz kranjske dežele, ker uni prelaz med Kranjsko goro in Trento, med gorama Pri-

sankom (2555 m.) in Mojstroko (2367), imenovan na Vršiču ali na Močilih je le 1606 m. visok.

Na vrh Luknje se potrebuje od Dovjega skoraj 5 ur, vedno ob levem bregu Bistrice po dovolj zložni in kolovozni poti, ki neha pri zadnji (Smrlinikovi) koči. Ta koča je skoraj ravno na pol pota. Od koč se potrebuje do izvirka Bistrice še dobre pol ure, in skoraj 2 uri je pa treba potem v breg po strmi megljini na Luknjo plezati, dasiravno se od spodaj človeku zdi, da ni več kot pol ure. Pot je le malo znati, ker jo po zimi plazovi, po leti pa hudourniki pomedajo; popotnik stopi, kamor more, da le na kviško gré, kar je pa silno težavno, ker se pesek kar pod nogami melje.

Čez to Luknjo hodijo večidel le pastirji, ki Bovške ovce na Kranjsko stran ženejo. Tudi je ta prelaz komaj 4 mesece odprt, ker je sicer s snegom zameden in pokrit. Te Luknje se megla še raje drži, kakor Triglava; velikokrat so namreč vrhovi čisti, iz Luknje pa se kadi kakor iz kakega kotla. Zato tudi tukajšnji ljudje pravijo, da dež v Luknji mlade ima, ter se tudi v Luknjo ozirajo, da bi spoznali, kakošno vreme da bode. Kadar se namreč v Luknji oblaki kažejo in podijo, je to znamenje, da jug od morja tišči in da se je v par dneh gotovo dežja nadejati.

Iz Dovjega čez Luknjo do Trente, prve vasi na

giniti je začelo tuje nasilstvo v narodnem oziru. Zasi-
jal je ta žarek, oznanjujoč lepšo prihodnost ter je
razveselil ves slovenski narod. Pa to veselje ni tra-
jalo dolgo. Zakril je obnebeje gost oblak naglo se
širerega brezverstva. Da brezverstvo žuga utopiti
človeštvo v nesrečo, žuga vničiti Slovence vero in
ž njo narodnost in srečo. Edina vera je trden pod-
stav, na katerem se da sezidati nerazrušljivo po-
slopje narodnosti in sveče; na njej slonita ravnop-
ravnost in sreča tudi pri Slovencu. Ako se po-
sreči sovražniku vzeti Slovencu vero, izpodbije s tem
podlago blagostanja in narodne prostosti.

Da je vera vir vse sreče, nevera pa vir ne-
sreče, tega nas pouči povestnica, to nam kaže
skušnjava tujih narodov; kjer je izginila vera iz sre-
č, ondaj je zavladalo brezupno stanje, kterega ne ozdravi
nobeno novošegno sredstvo. Učimo se iz tuje ne-
sreče, kam da pripelje nevera; ne delajmo še po-
kusov z lastnim narodom s tem, da mu pustimo
vzeti vero ali znabiti še celó pomagamo k temu.
Trdna vera je ohranila naš narod v teku stoletij,
da ni izginil raz zemeljskih tal, le ona mu je da-
jala moč, da je zaupajoč v Boga vstrajal v vseh ne-
zgodah in nesrečah, da je premagal mnogoštevilne
notranje in zunanje sovražnike. Slovenec pa potre-
buje posebno današnji dan moči vere in zaupanja
v Boga, ko se mu ponuja od vseh strani novošegna
omika. Trd boj bide naš narod ter ima jako težaven
položaj. Obdajajo ga skoraj od vseh strani veliki na-
rodi, kakor železen, močan oklep ter vplivajo nanj
s svojim življenjem. V posebni dotiki s Slovenci sta
narod nemški in laški. Velik del teh dveh narodov
opušča bolj in bolj rešilno vero ter se oprijemlje
vedno bolj grude, zloglasnega materializma, ki se
je izcimil iz nerazumljene, neprebavljene omike ali
da bolje rečem, hiperkulturne (prevelike, lažnjive
omike), občna beda, dušna in telesna nesreča žuga
tema narodoma od vseh strani, ker slušata rado-
voljno sicer laskave, a pogubne svete novošegnih
modrijanov. Kot pravi humanisti (človekoljubi) ho-
čejo posebno nemški učenjaki — osrečevalci svoje
pogubne nazore širiti dalje med svet, med narode
sosedne, tako tudi med bližnje Slovence; tudi nas
želé potegniti v vrtimec materializma, da pripleše
tudi naš narod v tem pogubnem, mrtvaškem plesu
do kraja propada, iz kterega ni rešitve.

Ravno ona tako hvaljena nemška kultura, ktero
nosijo nemški pionirji na vzhod in jug, je najbolj
sposobna pripraviti naš narod ob časno in večno
srečo; bolna in kužna je ta kultura in mi jo po-
zdravljamo kot pravo danajsko darilo. Ako jim
drago, naj živé Nemci sami zadovoljni v njej, prosto
jim! Mi Slovenci bomo prav veseli, ako nas s ta-
kimi osrečevalnimi nauki pusté lepo pri miru. Slo-
venci si bomo že znali sami vstvariti zdravo, čvrsto
poslopje omike, in to iz lastnega, zdravega, narod-
nega življenja; ni nam zato treba presajati tuje, s
strupom napojene, ovenele cvetke v svojo zemljo ter
si podkopavati srečo. Zadnji čas je, da zapré veren
Slovenec vsa pota tej lažnjivi omiki; mnogo izobra-
ženih Slovencev je pilo že iz nje med in pelin, ob-
rodila je tudi pri njih sad. Tega hočejo razpečavati
tudi med svojim slovenskim ljudstvom v podobi pri-
kupljivega liberalizma; lep je na zunanje ta napačni
liberalizem ter se kaj rad prime človeškega srca.

Goriškem štejejo 7—8 ur. Na vrhu Luknje je bil
leta 1866 žendarmerijski piket, ker je veliko laških
vojakov iz naših polkov všlo in so po skritih pre-
lazih v domovino hiteli. Vendar na tem prelazu
niso nobenega zasledili.

Čez Luknjo sem jaz ensamkrat hodil; in sicer
27. julija leta 1874 v družbi nekega davkarskega
uradnika, rojenega Dovžana. Prišla sva tisti dan
do Soče, farne vasi med Trento in Bovecem, kjer
sva v farovžu prenočila z gospodom iz Trente in
Kranjskegore, ki sta se nama na poti pridružila. —
Drugi dan smo se vsi vzdignili proti Bovecu; ali na
tej poti bi nam bil moj spremljevalec kmalo na potu
umrl. Ker se je pred ta dan snežnice iz Bistrice
in Zadnjice napil (kljub mojemu svarjenju), se ga
je huda kolika lotila, tako da ni mogel več naprej
in da smo morali nekega moža najeti, ki ga je na
hrbtu nesel do bližnje vasi (do Kala), od koder smo
hitro poslali po duhovna in zdravnika v Bovec.
Nagla pomoč mu je pomagala, da je tisti dan in
potem čez noč vsaj toliko okreval, da smo ga tretji
dan na poštne vozu do Trbiža in potem po želez-
nici do doma spravili, kjer je več dni še bolehal in
pogelal, ter priložnost imel premišljevat, kako ne-

Tako se je jel prijemati ta laži-liberalizem tudi na-
šega naroda, sicer bolj natihoma in po malem,
vendar dovolj, da smo dolžni obračati nanj vse svojo
pozornost. Slabo seme je že vsejano: ako ga ne
stremo ter mu pustimo poganjati in roditi sad, bode
izrastel iz njega poguben sad socializma in nihi-
lizma. S strahom se bodo prepričali naši potomci
ali deloma že mi, da bide našemu narodu plat
zvona.

Naša slovenska mesta, ki so najbolj pristopna
tujim vplivom, kažejo že v malem, kak naraščaj da
se more vzgojati v materialnem duhu. Moremo pa
le pričakovati srečnih časov, ako najdemo vedno več
vernih učencev Feuerbacha, ki pravi: „ako ho-
čete ljudi zboljšati, naredite jih srečne; ako jih pa
hočete storiti srečne, obrnite se do vira vsega veselja, vse sreče: do
čutov“. Kam more voditi tako načelo? Ne li v
pogubo? Mar ne izgublajo oni, ki se klanjajo temu
nauku, dušnih in telesnih moči ter kopljejo jamo
sebi kot posamezniku te družini? Nasledek nemo-
rarnosti je pogin krščanske vere, pogin krščanske
ljubezni. In s tem je dovolj rečeno; odprta so občni
nesreči vrata na stečaj; srečno življenje neha!

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Notranje dežele.

Ker vse čivkanje *nemško-liberalcev* v Av-
striji neče še napraviti preobrata vladnega zistema,
začeli so z Dunaja na Nemško politične rakete spu-
šati v podobi pobožnih želj, da naj bi se vendar
iz Berolina na Dunaj namignilo ministru Taaffeju,
da če je Avstriji sploh kaj ležeče na spoštovanji so-
rodnih Nemcev, naj vendar odstopi za božjo voljo
od slovanoljubne politike (!), ktera mora prej ali
pozneje Avstrijo razsuti! Oj hinavska gadja zalega!
Koliko zvižaje, goljufije in laži! Kedar in kje so se
pa Slovani še pod Taaffejevo vlado v zvezde ko-
vali? Saj se nam še tega ne dá, kar nam po
ustavnih postavah in po narodnem pravu gré! Kedar
so pa še Slovani škili čez mejo preko črno-rumenih
kolov, kakor fakijska opozicija vsak dan dela? Kedar
so Slovani klicali ptuje države na pomoč
zoper lastno domačo vlado, kar se liberalnim Nemcem
prav nič ne študi. Koliko so si še lansko leto pri-
zadeli, da bi bili nahujskali Madjare proti Taaffeju
in proti Slovanom; toda Madjari so se ob pravem
času še živo domislili raznih ljubeznjivosti, ki so jih
imeli na razpolaganje v „D. Ztg.“ in „N. fr. Pr.“
zarad erdeljskih Saksov, nemškega Schulvereina in
zarad po madjarskem živečih Nemcev. Zarad tega
so jim fige pokazali in hrbet obrnili. Sedaj že zopet
prosi, da bi Bismark iz Berolina Slovanom za-
žugal, toda če bo tako, bo Bismark leskovo zopet
za nemške liberalne izdajalce v roke vzel, kakor je
to že enkrat naredil, da jim je več avstro-ljubnega
duha priporočal in pa mir s svojimi sosedi na sreč
pokladal.

„Pester Lloyd“ se jezi in *Čehom* nedoslednost
očita, kako do so zamogli Starčevićance v Pragi
ravno tako gostoljubno sprejeti, kakor so nedavno
poprej sprejeli ogerske Čeha in Madjare. „Politik“
mu pa vrlo dobro odgovarja, da tukaj ni čisto nobene
nedoslednosti, in da Čehi v Pragi niso sprejemali
gostoljubno Starčevićancev temveč svoje sorodne
brate Hrvate. Ali naj bi bili morda morali ravno

pred slovanskimi gosti tiste duri v gledišče zapreti,
ktere so neslovanskim gostoljubno odprli? Ali morajo
morda Čehi Hrvatom in Slovincem prepovedati, da
ne smejo v Pago, in morajo sami opustiti izlet v
Krakov, da se ne bode „P. L.“ plašil? O gotovo,
tega ne! Naša naloga mora biti na slovanski živelj
tako in toliko vplivati, da bode koristen postal za
splošno monarhijo, ne pa, da bi ga zatajevali morda
Nemcem ali pa Madjarom na ljubo. Slovani se jim
ne stavijo v napotje pri njihovem podjetji in državnih
naporih in ravno tako naj se tudi oni Slovanom ne
stavijo po robu, kajti Slovan želi z vsemi v miru
živeti. Dajte nam mir, sosedje naši, kakor ga dajemo
mi Vam, in lepo v složnosti živeli homo drug poleg
druzega, da bo veselje. Ne odtegujte nam pravice,
ki nam gredo po vsih postavah, in najboljši prijatelji
bomo, kakoršnih se v resnici iskati mora. Dokler
pa tega ne bo, ne more ničesa biti. Toraj se tudi
ni treba ljubosumnega delati, ako se v Pragi Slo-
vanom na Slovanski zemlji pravica godi.

Na *Štajarskem* popravili so volilni zapisnik
velikoposestva, iz kterega so izbrisali vse tiste hišne
posestnike, ki so vpisani v deželni knjigi (Landtafel),
na kateri način je mnogo liberalcev odletelo. Kljubu
temu ima pa liberalna stranka ondaj še večino, ako-
pram neznatno, če se bodo vsi volitve vdeležili.

„*Nur deutsch!*“ V Opavi na Šlezij-
skem zbrali so se nemško-avstrijski učitelji na shod,
kjer so se pomenkovali v pedagogičnih zadevah. To
priložnost porabi pa veliko-nemška „Reichenberger
Ztg.“ ter toži v uvodnem članku: „Avstrijske nemške
šole do sedaj niso bile za nič, ker se je po njih
mladina le v avstrijskem duhu izgojevala,
v nemškem pa ne. Naraščaj iz te šole čuti se le
Avstrijce, nikakor pa ne Nemce. Temu se mora konec
storiti, kajti nemška mladina ne sme se nič
več vzgojevati v avstrijskem duhu, ker je
kaj tacega velika nesmisel, in to zato,
ker avstrijske narodnosti ni, toraj tudi
avstrijskega duha ne more biti! Nemci iz
dosedanjih šol po Avstriji so res mislili, da so Bog
zna kakošno domoljubno delo doprinesli, ako so za-
tajili svojo nemško narodnost in so se dobro po-
čutili v neki mednarodni breznačajnosti. Ker pa
nemški narod ne more svoje slave ondaj iskati, kjer
so narodni kolefoktarji à la Schneider, Assman ali
Knötgen (avstrijski Nemci-poštenjaki, ki so v prvi
vrsti Avstrijci potem še le Nemci, ter za to pristu-
deni izdajalci. Vredn.), smatramo si toraj za prvo
dolžnost, da si svoje šole osnujemo na podlagi na-
rodnosti, da se bo iz njih porodil rod, ki ne bo
druzega, kakor le nemšk!“ Kaj ne, kak sad!? Po-
polno veleizdajalstvo, pa list še zasežen ni bil! Go-
tovo se to nič družega ne pravi, kakor z drugimi
besedami: Odredite nam rod, ki bo le na to pazil
in gledal, kako bi pri prvi priliki državo avstrijsko,
drago našo domovino, Prusu izdal. Res je, stokrat
ste nam to že namignili, stokrat smo to med vrsti-
cami že tudi brali, a v taki nagoti, tako popolne
brez vsega zakrivanja in tudi brez vse hinavske sra-
možljivosti pa vendar še ne kmalo. Naj se nam ne
zameri, če spet pridenemo s Katonomim: Ego vero
censeo, naj visoka vlada takih proizvodov brez kazni
ne pušča, sicer bode pri podložnih s časoma vse
monarhično čutilo za ljubo Avstrijo zatrt. — Pa še
nekaj: Koliki razloček med nazori c. kr. državnih
pravdnikov. List namreč še zasežen ni bil. Po Slo-
venskem se listi konfiscirajo zarad malo napačno po-
stavljene besede, da-si sta ljudstvo in vrednik cesarju
iz sra vdana, ter še kaj napačnega ne mislita ne;
med Nemci se pa veleizdajski članki med svet spu-
ščajo, da se taisti nad škandaloznem počenjanji zgle-
duje in pohujšuje, pa — saj plačilen dan za tako
preziranje ne bo izostal, kakor on leta 1866 ni iz-
ostal!

Vnanje države.

Črnogorski pooblastenec in senator Božo
Petrovič je svoje opravilo v Carigradu dovršil in

spametno je, če človek ves vroč, zdelan in pótén
izpod snega tekočo vodo pije.

Tudi mene je pot čez Luknjo hudo zdelala, da
sem trudne noge še le čez več dni zopet poravnal,
pa tudi ta nezgoda s spremljevalcem mi je v žal-
ostnem spominu ostala, tako, da nimam nič kaj ve-
velja, še kdaj čez Luknjo hoditi.

Pa zakaj da bi se ta Luknja imenovala Hudi-
čeva Luknja, ker vendar do zdaj v nobenem zem-
ljovidu nima tega imena?

(Dalje prih.)

Bivanje na Gorenjskem.

Prešel sveta na vse štiri strane,
Videl kraje tolikanj opevane,
Kterih slava do nebes kipi;
Vsi so lepi v svojem resu,
Vsi so lepi, ali vsi skupaj niso
Kakor s' domovina moja ti!
Preradović,

Kak razloček je med življenjem velikomestnim
in onim v prosti naravi na deželi! Tam vidiš gnječo
ljudi, drugo tik druge, tako tudi le od ozkih ulic ali
malo širjih cest ločenih zgradb: palač, zavodov in

cerkvá, izmed kterih se le posamezni stolpi vun vi-
dijo, in ogledaje taiste, spoznaš, da je vse le člo-
veški umetvor po novejšem slogu izvršeno. Tú imaš
pa na razgled obširno gričevje, zelene planjave in
drugo nad drugo vzdigajoče se gorovje, ktero ko-
nečno presegajo veličastni proti nebu kipeči beli
snežniki; te ločijo prostorne in obraščene doline
polne prijaznih vasic, sadnih vrtov, zlato-rumenega
žitnega polja in obširnih pašnikov, po kterih pre-
krasni Flori se mnogovrstne rastline skušajo vsaka
v svoji lepoti, in po kterih prebivalci iščejo vsak-
danjega živeža. Občudovaje to naravo, boš gotovo
prepričan, da jo je vstvarila le božja vsemogočnost,
in to pred tisoč in tisoč leti, ali vendar je in ostane
zmirom nova, ker človeška razumnost take umetni-
je nikdar ne bo prešinila.

V mestih te obdaja vedna tesnoba v gibanji,
sprehajališča so navadno precej oddaljena, domači
vrtiči sploh pretesni ali jih celó ni, vživaš toraj ve-
čino dne oni sparjeni in od premnogih tovarn spri-
deni zrak, celó v hiši ne najdeš poleti hladnega
prostora, kadar pekoče solnce zidovje razgreje; da,
tudi ponočni mir ti vedni ropot voz kolikor toliko
kali. Tu pa na deželi komaj prestopiš vežni prag,

se je v nedeljo domu povrnil po Donavi do Buda-
pešta; od ondot potoval je preko Reke. Preden je
odšel povabil ga je sultan še na dvorni obed.

V Hamburgu so prišli na sled cesti, po kateri
so si **anarhisti** uvaževali svoje blago, kakor na
pr. prepovedane tiskovine, dinamit in drugo orožje
iz Angleške in Amerike v Evropo. Mornarje nam-
reč imeli so v svoji službi. Angleška policija izvo-
hala jih je prva in ker so se ji izmuznili iz pod-
ročja, opozorila je policijo v Hamburgu, da v petek,
t. j. 8. t. m. prijadra tjakaj angleški parnik „Eli-
zabeth“, kterege naj ondi preiščejo. Komaj se je
parnik zasidral, že je vse polno Hamburgskih redar-
jev se nanj podalo, ki so ga jeli preiskovati. Med
robo pomorščakov našli so mnogo anarhističnih tis-
kovin, ki so bile deloma na Angleškem tiskane, de-
loma pa v Ameriki beli dan zagledale. Dalje so
dobili zabojček dinamita in petard in pa, kar jim
je najbolj važno in ljubo, natančen zapisnik nemških
anarhistov. Vsled tega zapri so takoj štiri matroze
rojene Nemce okoli Stettina doma. Pri zaslisanji
obstali so, da so člani delavskega društva, ki ima
svoj sedež v Hullu, pomorskem mestu Yorške grofije,
in da so že več časa preskrbljevali promet med an-
gleškimi in nemškimi anarhisti. To je toraj že ena
pot, po kateri so sovražniki sedanjega človeškega
rodu svoja peklenska sredstva dobivali, s katerimi so
mislili zemljo dvigniti iz njenih sedanjih tečajev.
Bog zna, koliko družih pomorskih delavcev, ki se
po ladijah vozijo iz enega kraja v drugega, služi še
na tak način anarhistom, da jim namreč prepelja-
vajo blago iz Amerike v Evropo, iz Angleškega na
Nemško, od koder se potem že laglje na vse kraje
raznese.

Veliko psov je zajčja smrt, velja v polnem po-
menu besede o *Afgancih v Aziji*, ki imajo svojo
deželo med angleško Indijo, Perzijo in ruskimi
naselbinami okoli Merva. Znano je, da so si
Rusi Merv še le pred malo časom priborili, vsled
tega državna meja med ruskimi najnovejšimi nasel-
binami in med Afganistanom, nad katerim imajo An-
gleži pokroviteljstvo od poslednje vojske, ni še prav
nič določena. Angleži se Rusov kolikor toliko v Aziji
vendar-le bojé, da bi jih danes ali jutri ne napadli.
Zarad tega so pa sklenili, da bodo, dokler se državna
meja natanko ne določi, postavili svoje konjike na
stražo ob afganistanski meji proti Mervu, ker doseda-
nja afganska straža le površno in slabo svojo dolž-
nost opravlja. Od druge strani pa po Afganistanu
tudi Perzija preži, osobito po onem delu, kjer je
trdnjava Herat, in teh se Afganci še najbolj bojé.
Meje vravnati jele se bodo meseca septembra, ter
je Angleška dotične komisarje že imenovala. Da bi
se Angleška in Rusija sedaj že spopadli, na to še
misliti ni, ker Rusija v svojem novem stališču okoli
Merva ni še zadosti vtrjena, da bo pa Afganistan
svoje dni ruska provinca, je skoraj tako gotovo,
kakor bi bilo z žebeljem pribito. Znabiti bo Perzija
Rusiji še prostovoljno pomagala, če se ji potem Herat
odstopi.

Izvirni dopisi.

Iz Šenčurja pri Kranji, 13. avg. Včeraj nekako
ob polu treh popoldne bil sem na vrtu prebirajoč
neko knjigo. Vročina je bila silna. Na mah pa se po-
bliska na lahko iz skoraj jasnega neba, — na to glasen
grom, a kmalu ugledam dim vzdigajoč se ne daleč
za vasjo. Treščilo je bilo v kozolec v Srednji vasi.
K sreči je bil skoro prazen, le nekaj leče je bilo v
enem oddelku. Dva oddelka sta pogorela, drugo so
oteli. — Kmalo na to pa zapodí veter od Grintoveca
deli črno-temne oblake in o pol ure imeli smo to-

že si lahko v vrtu in na prostem ter dihaš prosto
čist in od raznih rastlin vonjav napolnjeni zrak; le
dober strelaj od hiše si pa že v vesoljnem božjem
vrti, raz kterege ti je krog in krog odprt razgled
na zemeljska in nebna čuda, in ko ti o lepem vre-
menu razpenja se nebeški obok kot venec miru in
upanja, v solnčni svitlobi se leskečejo na okrog po
hribih stoječe bele cerkve, o kako bi človek od ve-
selja in radosti ne vzkliknil: O srčno veselje in zlati
mir, ki se iz te prirode zlivaš v naša srca, ter po-
vzdiguješ nas nad žalostno vsakdanost; oj ostani
vedno nad nami!

Misliš li, da je kaj boljše pri večernih shaja-
liških in zabavah? Res da se taistih v mestu lahko
vsak dan vdeležuješ, toda prisiljen si biti v družbi
prenapetih gizdalinov in gospic, kateri ti vsako be-
sedo, vsak miglje, s katerem kolj udom, in gledé
obleke od prvega do zadnjega „knofa“ vse na de-
vajo, ojsro presojujejo in obsojujejo, zabavljajo in se
zaničljivo posmehujejo, tako da trenutka veselja (če
ga pa le če vjamemo), naj nam nikdo ne zavida,
saj ga dosti drago plačamo. Vse to odpade na de-
želi; tu med priprostim in s pretirano vliko še ne-
pokvarjenim ljudstvom velja vse tako obnašanje za

liko močnega dežja, da je po vseh cestah voda tekla.
Vihra ta pa je kmalo pojenjala brez slabih nasled-
kov. Toče smo se pri tej neznosni vročini zeló bali.
K sreči je pri samem dežji ostalo.

Iz Motnika, 11. avgusta. Med tem, ko se dru-
god hud národen boj bije ter tudi v Tvojem obližji,
predragi „Slovenec“! vsak na svojo roko politiko ugan-
ja; vodi nas verne katoličane na deželi ves drugačen
prevzvišeni cilj. Nedelja 10. avgusta je bil namreč
posebno slovesen dan za tukajšno faro. Obhajala se
ginljiva slovesnost: Blagoslovljenje novih podob pre-
novljenih oltarjev, ki so bili vsi prenovljenja potrebni.
Pričujoči verni so bili pri dolgotrajnem duhovnem
opravilu globoko ginjeni in spodbujeni. Blagoslov-
ljenje novih podob kakor slovesno službo Božjo z
azistenco sosednjih gosp. duhovnov opravljal je tukaj
na počitnicah bivajoči gospod Dr. Stanonik iz Gradea.
Zlasti pa je vernim do srca segala in dobro v spo-
minu ostala jedrnata pridiga preč. gosp. Fr. Rome-ta,
župnika Čemšeniškega. Nepozabljiv bo ta dan ostal
vsem tukajšnjim faranom. — Konečno naj še ome-
nim mojstra, ki sta delo v cerkvi pohvalno izgotovila.
Podobe (novih 15 po številu) za stranske oltarje iz-
delala je umetnijska roka g. Zajca, akademičnega
podobarja in kiparja v Ljubljani, prav mojstersko.
Prenovljenje in deloma predelavanje vsih oltarjev,
prižnice, orgelj, krstnega kamnja, obhajilne klopi in
križevega pota izvršil je ravno tako pohvalno, lično
in krasno g. J. Šubic iz Loke. Oba naj bodeta toplo
priporočena za take in enake dela vsim cerkvenim
predstojništvom.

Iz Dobropolja, 12. avgusta. Ni še dolgo tega,
kar je nek č. g. dopisnik od tu poročal o tukajšni
novi maši, ki se je vršila 3. avgusta. Temu dopisu
naj dostavljam malo opazko. — Gosp. dopisnik jako
nedoločno poroča in med drugim tudi pravi, da se
je plesalo, kot bi šlo za stavo, a nič ne pové kje;
tedaj bi znabiti kdo mislil, da se je plesalo na domu
gosp. novomašnika, kjer o plesu ni bilo ne duha ne
sluha. Da so pa drugje v kaki gostilni bili kaki
škripači, to je pa že mogoče, kajti o taki priliki
tudi ptuji godci pridejo v faro, da zaslužijo kak
krajcar. — Danes ti pa imam predragi „Slovenec“,
poročati še nekaj bolj veselega, imenitnega, kakor
je nova maša, poročati veselo vest o zlati maši tukaj-
šnjega preč. g. župnika Val. Sežuna.

10. avgusta je bil dan, ki ostane Dobropoljski
fari vse dni v živem spominu. Že prej ta dan so
se delale velikanske priprave; vas se je skušala z
vasjo, ktera bo več storila za olepšanje. Zares
farani so pokazali, da čislajo in spoštujejo svojega
duhovnega očeta. V predvečer tistega dneva razobe-
sile so se v stolpu slovenske trobojnice, postavili so
se pred cerkvijo in farovžem zeleni mlaji, v obliki
drevoreda. Pred farovžem stal je lep slavolok z
napisom:

„Dobropoljska fara dan's se raduje
Zlato ko mašo njen župnik daruje“.

ravno tako je pred vhodom na mirodvor bil drug
slavolok z napisi:

„Zlatomašnik bodi pozdravljen!“
in na drugi strani

„Čast in slava zlatomašniku!“
Pride večer. V vasi Videm, kjer je farna cerkev,
bilo je kakor pri belem dnevu, lučica pri lučici je

spakarijo; lišpa petreba je le toliko, kolikor ga
splošna snaga zahteva; beseda je priprosta, domača,
prijazna; oj kako veselo gibanje med kmetiškim
priprostem ljudstvom in kaka zoprna prenapetost
med mestnim, gospodskim ljudstvom. Blagor mu, ki
zamore sprostiti kake tedne, mesece, resnično za
delo polovica vnovič oživi.

Vse to pa občutiš tem bolj, ako si že več let
oddaljen od premile svoje domovine, kjer je tekla
zibelka tvoja in ako ti tvoji znanci in prijatelji še
živé, in ako imaš še konečno priliko, bivati pri
svojih sorodovineh, v krogu gostoljubnih oseb,
ljubih bratov, sester i. dr.; oj blagor mu, trikrat
blagor, kteremu je dano vse to vživati; pozdravljen,
pokrepčan in preroben bo zmožen zopet delovati
vspešno in koristno za „Vero, cesarja in dom“.

Vsega tega prepričati se, oziroma vse to sku-
šati, ponudila se mi je prilika sedanji čas, in to v
prijaznih Gorjah, kjer imam razun prekrasnega ráz-
gleda tudi na vse štiri strani, komaj uro hodá do
raznih zemeljskih čudov in drugih romantičnih pro-
storov, kakor: Pekel (skalnati prerov na Pokluki),
Fužine v Radolni, Višelniški grič, Dobravski šum
in rovti na Križih, raz kterih se ti globoko doli

migljala na oknih. Na mlajih viseli so razno bar-
vani lampijoni, isto tako se je odlikovala z enakimi
lampijončki kaplanija, šola. c. k. poštna hiša gosp.
trgovca Jakliča. Zažgale so sosednje vasi: Cesta,
Zdenska vas, Podpeč in druge velikanske kresove,
ki so razsvitljevali mirno noč. Razlegal se je od
vseh strani močen strel možnarjev, vmes se je pa
lepo podalo petje slovenskih narodnih pesem. Sostavil
se je še poseben pevski zbor, ki je zvečer po „Ave
Mariji“ pred župnijsko hišo zopet v slavo preč. g.
jubilanta zloženo himno, ktera se glasi:

Sreca k Bogu povzdignimo,
O preljubi verniki,
Za ta dan se zahvalimo,
Dan veselja in časti.
Slavnost redka se praznuje,
Veseli se in raduje,
Tege dneva lepega,
Fara Dobropoljska vsa.

Čujte, k sveti zlati maši
Nas zvonovi vabijo,
Ktero v farni cerkvi naši
Gospod Oče naš pojó.
Gospod oče prespošt-vani,
Ki od Jezusa poslani,
Let za nas premnogo že,
Res očetovsko skrbé.

Kar so novo mašo peli,
Let je ravno petdeset,
Danes pa so doživeli,
Drugo novo mašo spet.
Toraj vsi se veselimo,
Z njimi Jezusa hvalimo,
Da nam čvrste jih živi,
Jih podpira stare dni.

Zlatomašnik prespošt-vani!
Srčno Vas pozdravlja rod!
Dolgo še naj Bog ohrani,
Fari naši, Vas Gospod!
Srečno nas, pastir, vodite,
K Jezusu nas pripeljite,
Da nas djál bo sodnji dan,
Med ovce na desno stran!

Še vse lepše, veličastniše je bilo pa drugo jutro,
ko se je imela obhajati zлата maša. Šolska mladina
podala se je pod vodstvom tukajšnjih učiteljev v
sprevodu pred duhovnijsko hišo, držaje v rokah ze-
lene lipove vejice, a učenke vrhu tega še v beli obleki
z vencí na glavi. Postavili so se v špalir od farovža
do cerkve, na eni strani dečki, na drugi deklice,
vmes se je pa pomikal sprevod duhovnikov s preč.
g. jubilanton me lepo vbranim pritrkovanjem zvonov.
Sosednji gospodje duhovniki so gosp. zlatomašniku
v spomin izročili krasno palico. Na vrhu stoji biret,
spodaj je v njo vdelan lep križec in okoli njega
umetno postavljene školjke, vse iz sv. dežele. Okoli
palice se pa vije kronografičen napis:

**IUBILANTI HODIE VALENTINO ANTISTITI
BONOCAMPENSI SALUS AC PAX.**

Slavnostni govor je prevzel vis. čast. g. dekan
Martin Skubic. V lepem, jako navdušenem govoru
opisoval je preč. govornik življenje jubilanta, omenjal
težave, ki jih je imel za časa svojega kaplanovanja
v Cirknici, kjer je razsajala tistikrat kolera in pri sv.
Petru v Ljubljani, kjer je morila nalezljiva bolezen
legar po kosarni, katero so duh. pomočniki Sv. Petra
oskrbovali. Slikal je nadalje zasluge preč. g. zlato-
mašnika, ki si jih je pridobil v Dobropoljski fari
skozi 19 let svojega službovanja; pozivljal je farane,

pod teboj v vsi svoji miloti pokaže Blejsko jezero z
mičnem otočičem v sredi, enako biseru v tem raj-
skem kraju. Čuditi se je, da je ta divni kotichek
mojega sedanjega bivališča še tako malo znan ter
nikakor ne dosega števila tujcev, ki bivajo na po-
letnem oddihu, po drugih manj romantičnih krajih.
Glavni vzrok je iskati v tem, da ima tukajšnji kmet
na svojem posestvu dovolj dela, vsled česa se mu
tudi nikakor ne spleča za posamezne osebe imeti
pripravljene prostore in osobje za postrežbo. Dalje
pa ostajajo navadno raje po večih gostilnah, kjer
imajo vsega na razpolaganje in taisto tudi primerno
plačujejo.

Še ena zapreka bi se tukajšnjemu prebivalstvu
lahko zaradi tega očitala, namreč premalo spoštova-
nja do tujcev, kar se sicer v okolici v kljub večji
dotiki s taistimi v še večji meri nahaja; to pa ne-
koliko zakrivi omenjena gospóda sama, drugič pa
tukajšni kmet zaradi dozđaj mu primanjkažočih sred-
stev res ni na toliki stopinji omike, kakor je odkrito-
srčen in pošten. Pred je bilo tudi malo dotike s
svetom, tedaj malo zabave. V tem se pa že vidi
nekoliko napredka; pred poldrugim letom osnovalo
se je tukaj „Bralno društvo“ s pevskim zborom, pri-

da naj še bolj kot do zdaj ljubijo, spoštujejo svojega duhovnega očeta. Sv. mašo so služili preč. gospod zlatomašnik v pričo obile asistence in mnogobrojne množice ljudstva. Občudovali smo med mašo njihov še krepek, milo doneči glas, tako da bi človek po glasu sklepal, da ima pred seboj novomašnika, a ne 74 let starega jubilaranta. Po končani službi božji in odpetem „Te Deum-u“ podali smo se zopet v spreved iz cerkve v župnijsko hišo, kjer so se pri zmerem obedu, razne napitnice na preč. g. jubilaranta visoko čast. g. dekana, zbrano duhovščino itd. vršile.

H koncu pa še vskliknem: Bog ohrani preč. gosp. zlatomašnika še mnogo let Dobropoljski fari v veselje in prid, da bi čvrsti na duhu in telesu obhajali čez nekaj let še diamantno sv. mašo. Fiat!

Domače novice.

(Na slovensko slavnostno predstavo) v soboto 16. avgusta obnovljeno opozorjamo s pristavkom, da je gledé lož na nepar, početek pa ob 8. uri zvečer. — Z gotovega vira izvemo na našo žalost, da se preseli s svojo sestro Gustiko, naša nadepolna, jako nadarjena igralka in pevka, gospodična Matilda Nigrinova v kr. narodno srbsko pozorišče v Beligrad. — Slovenci pozor! Treba nam bode, da si gmotno stalnejše osiguramo naše gledališko osobje, pogledjmo na naše severne slovanske brate Čehe, posnemajmo jih v vsem, zlasti pa gledé požrtvovalnosti v vzdržavi narodnega gledališča, ako nečemo, da propade. Naša mladež naj si ogreva svoja srca do milega našega jezika, poslušajoča pazno na večšo izgovarjano slovensko besedo raz odra.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Preč. g. dr. A. Suhač je postal župnik pri sv. Ani na Krivembregu.

(Častiti gg. misijonarji od sv. Jožefa pri Celji) so obhajali sv. misijon pri sv. Jurju v Slov. goricah od 3. do 15. avgusta; od ondot pa grejo k svetemu Lovrencu v Slov. goricah.

(Vojaška godba) svira dancs popoldne ob navadnem času pod Tivoli; — jutri o poludne pa v „Zvezdi“ po naslednjem sporedu: 1. Koračnica. 2. Rossinijeva ouvertura iz opere „Tancred“. 3. „Rože iz juga“ Straussov valček. 4. Tretje finale iz opere „Don Carlos“ — Verdijev. 5. „Tombola“ Polka franč. — Panhansova. 6. „Entweder-Oder“ Polka brza Straussova.

(Goljufiji) prišli so na sled predvčerajšnjem v Trstu pri komercijalni banki, ktera je za 2000 goldinarjev oškodovana. Pred tremi mesci je nekdo banki ponudil menjico na 2000 gl. glasečo se v zmeno. Podpisana je bila štirikrat in sicer dvakrat od jako trdnih trgovskih firm. Pred včerajšnjem je bilo čas menjico plačati, in sedaj se je pokazalo, da je menjica napačna in podpisi ponarejeni. Preiskava se je pričela.

(Obesil se je) kmetiški fant Štefan Blaž iz Tomačevega ne daleč od doma na hrastu. Obdolžili so ga menda neke tatvine doprinešene pri Jakobu Štembovu, kar si je nesrečnik tako k srci vzel, da se je končal zaradi tega. Našel ga je enajstletni pastir Anzin France iz Tomačevega.

hodnje dni se bode blagoslovila lastna hiša za „bralno društvo“ in tako bodo imeli domačini in tujei več dotike med seboj in več zabave.

Razvidno je toraj, da so ljudje vneti in voljni za lepo in koristno, da se jim le prav potreba dokazati zna. Naj omenim le še lepega večera 6. p. m. Napravil je namreč pevski zbor izlet na Blejsko jezero, kterege se je vdeleževalo obilno občinstva, domačega in tujega. V prijetnem večernem hladu pri svitu polne lune, v nočni tihoti smo se v čolnicah zibali po gladkem površju jezera, v kterege gledalo je čarobno odsvitalo brezštevilno migljajočih zvezdic in svitla luna; vbrani glasovi pred nami vozečih se pevcev, so polnili naša ušesa, harmonija je ob bregovih tri- ali štirikrat odmevala. Zares čarobno in krasno! Veselje in radost, kakoršnega nima Dunaj tudi v najboljši dvorni operi, si tu kupiš za nekoliko desetec, ktere daš čolnarjem in potem za par vrčkov piva pri Petranu.

„In še enkrat gorenjska stran, in ti, o Bled široko znan! Snežnikov sivih množica, pristrčno bod' pozdravljena!“

A. G.

(Letno poročilo) četverorazredne deške šole v Kamniku 1883/4 došlo nam je danes v roke. Na čelu mu je izpisek iz šolske kronike, za katerem so naštetih šolski dobrotniki, katerih ima Kamniška šola lepo število. Leto sklenilo se je 13. avgusta sè slovesno sv. mašo, po kateri so prejeli učenci letna poročila in šolka naznanila; najpridnejši so bili obdarovani tudi s knjigami. Prihodnje šolsko leto se prične s 1. oktobrom t. l. Podučevali so v štirih razredih gg.: katehet iz reda sv. Frančiška, nadučitelj ob enem vodja šoli in trije učitelji; z ljudsko šolo združena je ponavljevalna šola. Iz skupnega pregleda učencev povzamemo v I. razredu 59, v II. 55, v III. 54 in v IV. razredu v 1. oddelku 26, v 2. oddelku 7 učencev; skupno 201. Ponavljevalno šolo obiskovalo jih je 20. Sposobnih za višji razred jih je v I. razredu 44, v II. 37, v III. 32 in v IV. 26 in 7; skupno 140. Za prestop v srednje šole oglasilo se jih je 7. Dovršili so: IV. razred 1. oddelk z odliko 6, prvi red ima jih 14, dvojko 6; 2. oddelk ima odličnjakov 5 in 2 enojki; v III. razredu je 10 odličnih, 22 enojk in 20 dvojk; v II. razredu zopet 10 odličnjakov, 27 enojk in 18 dvojk in v I. razredu z odliko 14, enojko ima jih 30, dvojko pa 15.

(Mačko 217 let staro) našli so, kakor „Laib. Ztg.“ poroča v Mariboru v nekem zidu v nalašč zato napravljeni duplini, ko so zid razkopavali podirajoč hišo. Mačka je suha kakor kresilna goba in ima okoli vrata listek z rimsko letnico 1667. Morda jo je kdo tje kaj zazidal, da ga je varovala copernic ali pa hudega vremena.

Razne reči.

— Na vozni pošti Dunaj-Levov zginilo je na način dosedaj še ne pojasnjen pismo s 15.000 goldinarji, kterege je Dunajska firma Czyzek v zvezi z drugim tudi 15.000 goldinarjev obsegajočim pismom pošti izročila. Eno pismo je prišlo v Levov, drugo ne.

— V Varšovi vjeli so nekega ruskega dijaka višesolca iz Moskve po imenu Junoviča, ki je tje kaj prišel poslan od nihilistov in je menda silo nevarna naročila prinesel.

— Dunajsko univerzo obiskalo je lansko leto 4815 visokošolcev. 479 bilo jih je doma iz Česke, 691 pa z Moravske.

— Kneginja — beračica. Ruski pisatelj Nemirovič Dančenko pripoveduje v Petrogradskih „Novostih“ pod naslovom „Dopisi iz Verone“ o neki ruski kneginji, ki zdaj po Veroni miloščino prosi. Pred nekterimi leti je prišla kot bogata vdova, grofica X. z Ruskega v Italijo. Tu se je soznaniła z mladim knezom Alvaro della Rocauera, kateri jo je vzel. Pa zakon je bil le malo časa srečen, in ko je bilo premoženje zapravljeno, je bilo tudi sreče konec. Mož živi v Napolji, žena — kneginja pa po Veroni berači. Imenovani pisatelj pripoveduje o več tacihih ruskih aristokratinjah, ki živé v Italiji v največi revščini in pomanjkanji. Navadno je tako življenje nasledek mladostne nepremišljenosti in zapravljivosti.

Telegrami.

Maribor, 14. avgusta. Ne morem kandidirati Gregorec.

Dunaj, 13. avg. Kalnoky potuje jutri v Varzin Bismarka obiskat.

Dunaj, 14. avgusta. „Fremdenblatt“ premotrava snidenje Kalnokyja in Bismarka in pravi, da je zveza obeh velevlasti pomembna za posebne koristi omenjenih dveh velesil, kakor tudi za one splošne Evrope, kajti vtrjena je na spoštovanji ptujih pravic in se poteguje za lastno pravo, čuva mir in se vse prizadeva, kar je potrebno za ohranitev miru in reda po kontinentu. Iz tega sledi, da se niti Bismark niti Kalnoky nista podala v Varzin, kjer bi politiko kovala, pač pak je obema skrb odstraniti vse, kar bi sčasoma morda dalo povod do spletek. Korak ta vtrdil bo še trdneje že obstoječo zvezo Avstro-Ogersko in Nemško, posebnih pogodb pa zato ni bilo nobenih potreba. Sodušnost obeh ministrov in medsobojna odkritosrčnost sta važna faktorja za ohranitev miru.

Dunaj, 13. avg. Poštna direkcija pravi, da ni res, da bi se bila zgubila na pošti Pešt-Dunaj že zopet denarna vreča.

Rim, 13. avgusta. Konsistorij preložil se je na drugo polovico meseca septembra, ker priprave za imenovanje škofov niso še dovršene.

Paris, 13. avgusta. V vasi Omergues, ki še 500 ljudi ne šteje, pomrlo v nedeljo 18 ljudi za kolero, dva dni pozneje pa 40.

Versailles, 13. avg. Kongres sprejel je s 509 proti 172 glasovi po odbitji vseh sprememb vse člane načrta pregledne postave. Najskrajne levica izjavila se je, da se mora izdržati glasovanja, ker načrt žali načela demokratov. Mun (klerikalec) pa pravi, da se iz debat na kongresu družega nič ne vidi, kakor onemogla republika; Francoska naj sodi sama! Predsednik na to sklene sejo.

Tujei.

13. avgusta.

Pri **Maliči**: Vine. Beutel, trgovec, s soprogo, z Dunaja. — Seidler in Kunz, trg. potovalec, z Dunaja. — Janez Schleimer, trgovec, iz Rottermana. — Vitez A. Spinler, iz Gradca. — Janez Mayer, zasebnik, iz Trsta. — Paul Hohenberg, knjigovodja, iz Trsta. — Gregor Jankovič, trgovec, iz Vinkovcev. Marija Weber, šivilja.

Pri **Slonu**: F. Stampf, trg. potovalec, iz Prage. — A. Zerkowitz, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Lina Skarpa, posestnikova vdova, iz Trsta. — F. Donner, e. k. vradnik, Črno-ovic. — Filip Fischea, trgovec, iz Kaniže. — Oskar Glaser, s soprogo in hčerjo, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jul. Pichler, zemljemerec, iz Dun. novo mesta. — Betti Possegger, konduktjerja hči, iz Maribora. — Wilh. Eckhart, zasebnik, iz Trbovelj. — W. Stump, zasebnik, iz Trsta. — Vinko Kobol, dijak, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: Franc Jessenko, krojač, s soprogo, iz Maribora.

Pri **Virantu**: Anton Schneider, z Dunaja. — G. Ptak, dijak, z Dunaja.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. avgusta.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 95 kr.
Sreberna	81 " 75 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " 65 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	859 " — "
Kreditne akcije	315 " 30 "
London	121 " 65 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 74 "
Francoski napoleon.	9 " 64 1/2 "
Nemške marke	59 " 50 "

Na prodaj je

60 do 70 panjev čebel

v lepih, trdnih panjih s romčiki. Matice so lanske in letošnje. — Panji so jako čebelni in medeni; tehtajo po 20 kg. in čez.

Kupci naj se blagovoljno obrnejo na farni urad v Vipavi. (3)

Dr. Karl Slanc

odprl je svojo

odvetniško pisarno v Novem mestu

v prostorih „Narodnega doma“. (2)

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelhe, lampe, križe za bandeda in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (5)